

0. BENVINGUTS AL CATALÀ!

L3

UNIVERSITÉ
RENNES 2

SETMANA 1, 19.9.23

DIX MILLIONS DE LOCUTEURS
ACTIVITÉS CULTURELLES FES

LE CATALAN

PRÉSENCE DANS LES FORUM
GLOBAUX LITTÉRATURE ÉME

ÉCHANGES POUR PRATIQUER
AUX PAYS CATALANS AVEC D
ÉTUDIANTS INTERNATIONAUX

FOIRES GASTRONOMIQUES C

LANGUE PRÉSENT DANS 150 U
NIVERSITÉS DU MONDE AVEC
DIVERSES SPÉCIALISATIONS

POSSIBILITÉ DE STAGES DANS
LE DÉPARTEMENT CERTIFICA

DIX MILLIONS DE LOCUTEURS
ACTIVITÉS CULTURELLES FES

APPRENEZ LE CATALAN

PRÉSENCE DANS LES FORUM
GLOBAUX LITTÉRATURE ÉME

ÉCHANGES POUR PRATIQUER
AUX PAYS CATALANS AVEC D
ÉTUDIANTS INTERNATIONAUX

FOIRES GASTRONOMIQUES C

LANGUE PRÉSENT DANS 150 U
NIVERSITÉS DU MONDE AVEC
DIVERSES SPÉCIALISATIONS

POSSIBILITÉ DE STAGES DANS
LE DÉPARTEMENT CERTIFICA

DIX MILLIONS DE
ACTIVITÉS CULT

APPRENEZ LE

PRÉSENCE DANS
GLOBAUX LITTÉ

ÉCHANGES POUR
AUX PAYS CATA
ÉTUDIANTS INTE

FOIRES GASTRO

LANGUE PRÉSEN
NIVERSITÉS DU M
DIVERSES SPÉCI

POSSIBILITÉ DE S
LE DÉPARTEMEN

Tasca final	Objectius i continguts
<p>Elabora un esquema sobre els continguts que has après.</p> <p>Especifica quines eines has fet servir i destaca allò que més t'ha sorprès i el que t'ha resultat més semblant a alguna de les llengües que ja saps.</p> <p>Data d'entrega: Dilluns, 18 de setembre de 2023</p>	<p>Recordarem...</p> <ul style="list-style-type: none"> • La cultura catalana, l'extensió del domini lingüístic català i la seua presència arreu del món. • Expressions per a fer-se entendre i les lletres i els sons del català. • A utilitzar alguns recursos per a adquirir vocabulari.
<p>Continguts culturals i textos literaris</p>	<p><i>Cançó Me sobren paraules</i> (2011), del grup mallorquí Antònia Font. <i>El primer joc del diccionari</i> (2019), de l'escriptor nord-català Joan-Lluís Lluís.</p>

LA CULTURA CATALANA

A. Reconeixes alguna cosa de les fotografies? Què et suggereixen?

L'ESPORT

LES FESTES

LA CULTURA

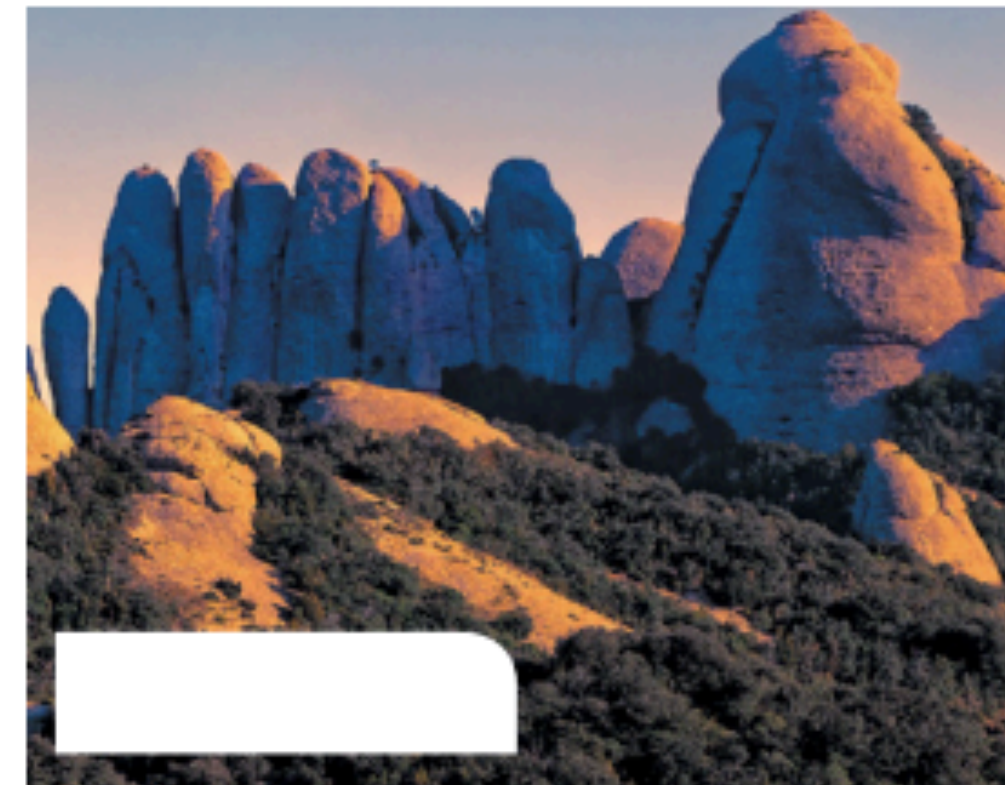
EL MENJAR

L'ART

L'ARQUITECTURA

LA GENT

LA NATURALESA

UNA LENGUA, EL CATALÀ

B. Què saps de la llengua catalana? Parlem-ne.

C. Llegeix els textos i marca les paraules que entens. Quines dades et sorprenden?

D. Posem-ho en comú.

[dos]

LLENGUA ROMÀNICA NEOLLATINA

EL MAPA DEL CATALÀ

[quatre]

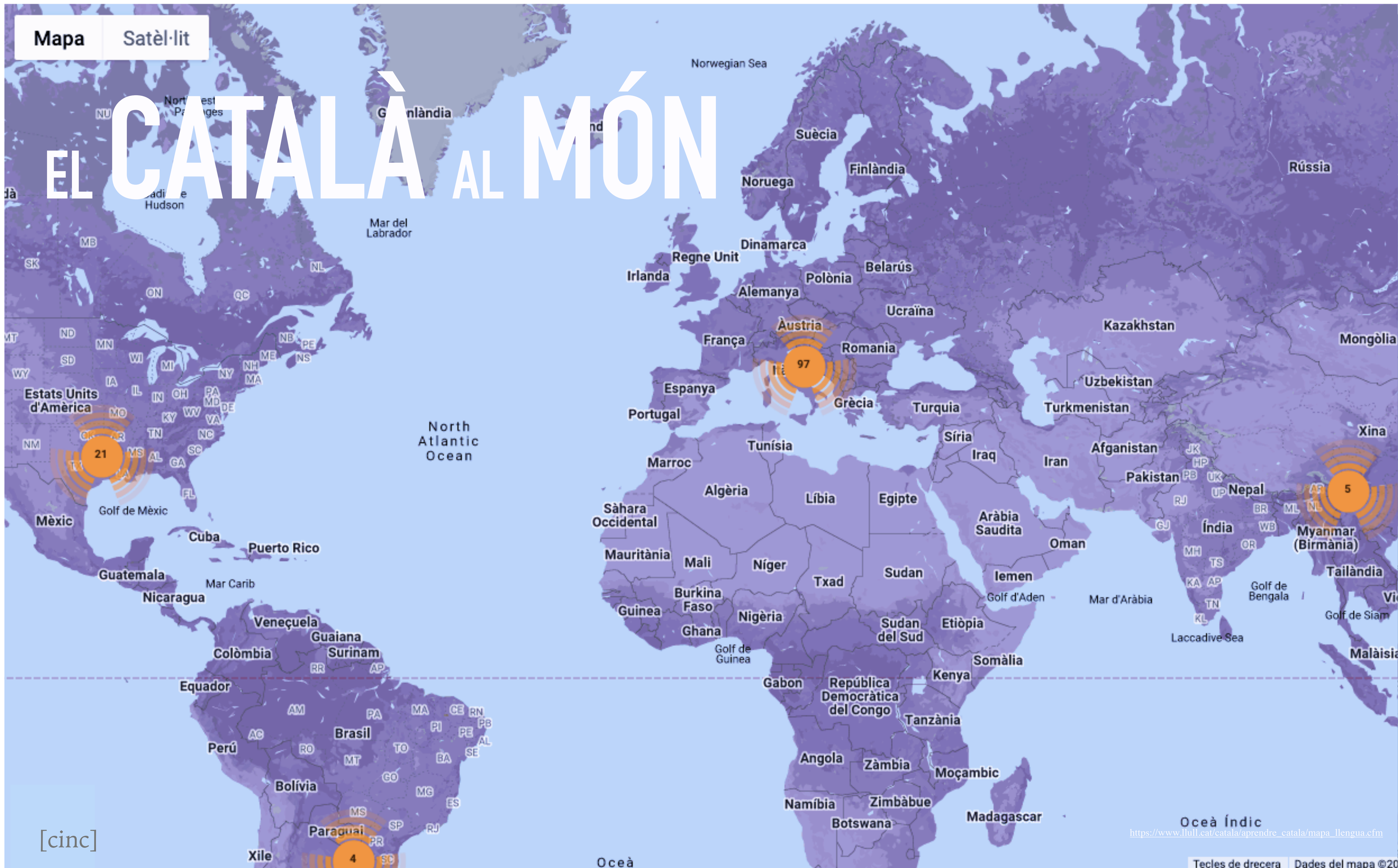

Mapa

Satèl·lit

EL CATALÀ AL MÓN

Món

Àsia (5)

Europa (97)

Amèrica del Nord (21)

Amèrica del Sud (4)

[cinc]

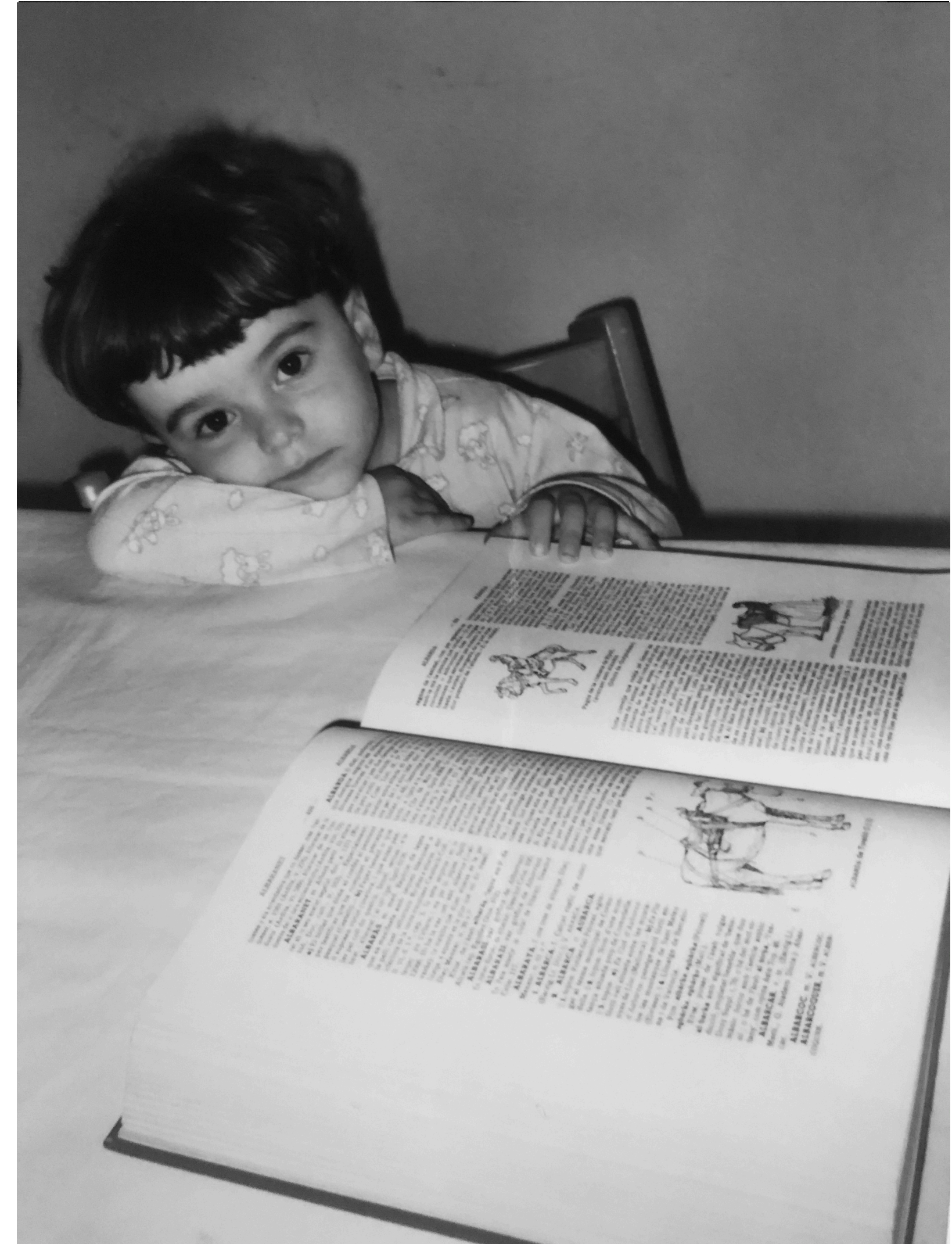
Oceà Índic
https://www.llull.cat/catala/aprendre_catala/mapa_llengua.cfm

Tecles de direcció Dades del mapa ©20

FER-SE ENTENDRE

algunes expressions...

FER-SE ENTENDRE

Saps què vol dir *aquesta paraula*?
Què significa *aquell mot*?
Com diries *allò* en català?

És clar, veuràs com és molt fàcil de captar. //
Sí, i tant, t'ho explico. // D'acord, significa ...

De res. M'agrada poder ajudar.

Em sap greu, però no et puc
ajudar encara. // No ho sé, ho
sento. // ...

Gràcies. / Moltes
gràcies! / Què bé!

LES LLETRES I ELS SONS DEL CATALÀ

A a	E e	I i	O o	U u	B b	C c	D d	F f	G g	H h	J j	K k
A	E	I	O	U	BE ALTA	CE	DE	EFA	GE	HAC	JOTA	CA
demà [a] llapis [a] dia [a]	saber [ɛ] danès [ɛ] paper [e] després [e] mare [ə]	dit [i] matí [i] noia [j] iaia [j] mai [j]	oli [ɔ] biòleg [ɔ] dos [o] cigró [o] canto [u]	tu [u] matí [i] noia [j] iaia [j] mai [j]	bar [b] àrab [p] dissabte [p] tomb [Ø] noble [bb]	cinema [s] coca [k] acció [ks] bosc [sk] piscina [s]	dau [d] fred [t]	fer [f]	gent / girar [ʒ] gas [g] amarg [k] arreglar [gg] mig [tʃ] metge / suggerir [dʒ] següent [ɣw]	hola [Ø]	jove [ʒ] platja [dʒ] adjectiu [dʒ]	kurd [k] vodka [k]

L l	M m	N n	P p	Q q	R r	S s	T t	V v	W w	X x	Y y	Z z
ELA	EMA	ENA	PE	CU	ERRA	ESSA	TE	VE BAIXA	VE DOBLE	ICS	I GREGA	ZETA
lila [l]	moment [m] enciam [m] immigrar [mm]	nit [n] vinc [ɲ] innocent [nn]	pintar [p] psicòleg [p] temps [Ø]	quatre [k] freqüent [kw] ubiquïtat [kw]	ràpid [r] pare [r] ahir [r/Ø] bar [r/Ø] prendre [Ø]	sal [s] nas [s] crisi [z] cansat [s]	tres [t] net [t] molt [Ø] setmana [mm]	vi [b]	kiwi [w] waterpolo [w]	xinès [ʃ] planxa [ʃ] examen [ks]	whisky [i]	zero [z] esmorzar [z] dotze [dz]

[nou]

La ce trencada (ç) és la lletra c de l'alfabet i sona com la essa sorda. Apareix a l'interior de mot davant les vocals a, o, u i a final de mot: *caça, calçot, forçada, precoç...*

En canvi, davant les vocals e, i s'escriu c, i mai ç: *cistell, cacera.*

La ela geminada s'escriu amb punt volat (·). És el so d'una ela llarga i només s'escriu entre vocals: *clorofil·la, mil·lenni, il·legal, xitxarel·lo, al·lucinar, cal·ligrafia, col·lega, il·lusió, goril·la...*

El dígraf ny representa un únic so. S'escriu entre vocals i també a inici i a final de mot: *vergonya, nyanyo, nye, enginy...* Alerta! No s'ha de confondre amb la lletra castellana *enya (ñ)*, encara que tenen el mateix so.

COMBINACIONS DE LLETRES

---

gu _____ guerra [g], guitarra [g]

ig _____ maig [tʃ]

ll _____ llaç [λ], allà [λ], cavall [λ], vull [j]

l·l _____ col·legi [l]

ix _____ baixar [ʃ], tradueix [ʃ]

ny _____ nyora [ɲ], Catalunya [ɲ], juny [ɲ]

qu _____ què [k], qui [k]

rr _____ torrada [r]

ss _____ classe [s]

tx _____ txetxè [tʃ], fitxa [tʃ], despatx [tʃ]

ALGUNES COMBINACIONS DE LLETRES

	+a	+e	+i	+o	+u
So de c	ca pesca	que pesques	qui quilo	co coma	cu cua
So de ç	ça comença	ce comences	ci cirera	ço lliçó	çu forçut
So de g	ga frega	gue fregues	gui guia	go gol	gu gust
So de j	ja menja	ge menges	gi girafa	jo joc	ju jugar
So de tj	tja platja	tge platges	tgi heretgia	tjo pitjor	tju fetjut

So de la essa sorda [s]

s	<ul style="list-style-type: none"> • a principi de mot • darrere de consonant • a final de mot	<i>sabata, sobre, sal</i> <i>cansar, inserir</i> <i>progrés, pes, esbós</i>
ss	<ul style="list-style-type: none"> • entre vocals	<i>mossa, supressió, pessic</i>
c	<ul style="list-style-type: none"> • davant de <i>e, i</i> • en els finals <i>-ància</i> i <i>-ència</i>	<i>cel, calces, cirera</i> <i>importància, ciència, elegància</i>
ç	<ul style="list-style-type: none"> • davant de <i>a, o, u</i> • a final de mot • en els sufixos <i>-ança</i> i <i>-ença*</i>	<i>traçat, braços, forçut</i> <i>esquinç, braç, calç</i> <i>fiança, confiança, aparença, coneixença</i>

So de la essa sonora [z]

s	<ul style="list-style-type: none"> • entre vocals	<i>casa, música, posar</i>
z	<ul style="list-style-type: none"> • en posició inicial • entre consonant i vocal (excepte els mots que contenen els formants <i>-dins-</i>, <i>-trans-</i> i <i>-fons-</i>)	<i>zebra, zodíac, zona</i> <i>onze, pinzell, colze</i> <i>(endinsar, trànsit, enfonsar)</i>

SIGNES ORTOGRÀFICS

Accent greu (obert)	→ valencià, sisè, però	Punt i coma	→ ;
Accent agut (tancat)	→ és, veí, educació, xampú	Dos punts	→ :
Dièresi	→ veïna, diürn	Punts suspensius	→ ...
Apòstrof	→ l'aula	Signe d'interrogació	→ ?
Guionet	→ vint-i-dos	Signe d'exclamació o d'admiració	→ !
Coma	→ ,	Amb minúscula	→ francès
Punt	→ .	Amb majúscula	→ Anna

B. Hi ha lletres o sons que no té la teva llengua? Quins?

QUINS RECURSOS DISPOSEM PER A ADQUIRIR VOCABULARI?

Me sobren paraules (agulla, fil de cosir, tisores, estufa),
me sobren paraules (vermut, patates, olives),
paraules molt curtes (pi),
paraules molt llargues (esternoclestmastoideu),
paraules molt fàcils (mamà),
paraules difícils (obliquitat)... i jo què sé.
Me falten paraules per explicar què significa per jo.
me falten paraules ...

es diccionaris són plens de paraules gratis i certes.

paraules d'amor senzilles i tendres.

(Ella tenia dues llunes en tota sa cara,
les obria i les tancava.

i tenia ses dues cares de sa lluna.

una blanca i s'altra obscura).

Me sobren paraules però no tenc res a dir

(cadàver, pitufo), me sobren paraules,

d'aquí a dos anys me retir.

paraules molt lletges (nyu).

paraules molt guapes (lapislàtzuli)

paraules provisionals amb es accents girats.

<https://www.rtve.es/television/20220328/antonia-font-minut-estroboscopica/2323823.shtml>

ES DICCIONARIS SÓN PLENS DE PARAULES GRATIS I CERTES

RECURSOS PER A L'APRENTATGE DEL CATALÀ

---

diccionari.cat

---

diccionari.cat
nou

cerca per entrada Obra Gran Diccionari de la llengua catalana

Cerca per entrada Cerca en tot el diccionari

- Tot -
- Gran Diccionari de la llengua catalana
- Diccionari de sinònims Franquesa
- Conjugador català
- - -
- DIDAC Diccionari escolar
- - -
- Diccionari català-alemany
- Diccionari català-anglès
- Diccionari català-castellà
- Diccionari català-francès
- Diccionari català-italià
- - -
- Diccionari anglès-català
- Diccionari castellà-català
- Diccionari francès-català
- Diccionari der aranés

Obra

Gran Diccionari
de la llengua
catalana

Contacta amb
diccionari.cat

Amb el suport de:

■ arrodonir

Etimologia: de rodó **1a font:** 1575, DPou.

verb

1. *transitiu* Fer esdevenir rodó. *El fuster va arrodonir-ne els caires amb un cop de raspa.*
2. *pronominal* Esdevenir rodó. *La pedra s'ha arrodonit per l'acció de les onades.*
3. *transitiu* Fer més complet. *Arrodonir la fortuna.*
4. *transitiu* Deixar més ben acabat. *Arrodonir una redacció. Una tasca ben arrodonida.*
5. **arrodonir un nombre** Substituir un nombre per un altre de més simple i de valor aproximadament igual per tal d'alleugerir el càlcul.

Informació
complementària

- ▶ [Conjugació](#)
- ▶ [Sinònims](#)

[Comparteix](#)

Traducció

- ▶ [Alemany](#)
- ▶ [Anglès](#)
- ▶ [Castellà](#)
- ▶ [Francès](#)
- ▶ [Italià](#)

diccionari.cat

diccionari.cat
nou

cerca per entrada   Obra Gran Diccionari de la llengua catalana

Cerca per entrada Cerca en tot el diccionari

- Tot -
- Gran Diccionari de la llengua catalana
- Diccionari de sinònims Franquesa
- Conjugador català
-
- DIDAC Diccionari escolar
-
- Diccionari català-alemany
- Diccionari català-anglès
- Diccionari català-castellà
- Diccionari català-francès
- Diccionari català-italià
-
- Diccionari anglès-català
- Diccionari castellà-català
- Diccionari francès-català
- Diccionari der aranés

Diccionari
català-francès

Diccionari
català-castellà

Diccionari
català-anglès

Diccionari
català-alemany

SOFTCATALÀ

RECURSOS
I SERVEIS

CONEIXEU
SOFTCATALÀ

COL·LABOREU
AMB L'ASSOCIACIÓ

Traductor

Corrector

Diccionaris i eines

Aplicacions

Recursos per a traductors

Corrector ortogràfic i gramatical

Compartiu   <https://www.softcatala.org/corrector/>

Formes verbals: centrals valencianes balears

REVISA

que fin els anys vuitanta del segle xx només eren possibles en la impremta professional. Els procesadors de text WYSIWYG accessibles per a tothom i les impressores gràfiques van canviar el joc i ja no romanen gaire casos on el subratllat encara és útil.

[vint-i-u]

Resultats. Apareixeran subratllats errors ortogràfics, qüestions gramaticals o tipogràfiques i recomanacions d'estil. Fent clic en les paraules assenyalades, obtindreu suggeriments de correcció, si n'hi ha. Els resultats són orientatius i no poden substituir una revisió experta.

Opcions. Trieu entre formes generals, valencianes i balears. Fent clic en «Més opcions» podeu configurar altres preferències de correcció (estil, tipografia, diacrítics). Les opcions són més nombroses si seleccioneu les formes valencianes.

Diccionari de sinònims: «secret»

Compartiu   www.softcatala.org/noticies/softcatala-presenta-un-diccionari-de-sinonims-completament-renovat/

Introduïu la paraula que voleu cercar i feu clic en el botó de cerca.

CERCA

O llisteu les paraules o expressions que comencen per:

A - B - C - D - E - F - G - H - I - J - K - L - M - N - O - P - Q - R - S - T - U - V - W - X - Y - Z

secret

1. *n* **clau** (*f*), **codi**, **combinació**, consigna, contrasenya, contraxifra, **fórmula**, mot d'ordre, paraula clau, paraula de pas, sant i senya
2. *n* **circumspecció**, **compte**, **diplomàcia**, **discreció**, **precaució**, **reserva**, sigil ||
ANTÒNIMS: **indiscreció**
3. *n* **entrellat**, interioritat, **intimitat**, **intríngulis** (*col·loquial*)

[vint-i-dos]

PER A SABER-NE MÉS

VilaWeb^{TM} OPINIÓ · MAIL OBERT

Glòria i honor a Softcatalà <https://www.vilaweb.cat/noticies/gloria-honor-softcatala/>

Importantíssim salt endavant en la transcripció d'àudio a text en català

Andreu Barnils

22.04.2023 - 21:50

Actualització: 24.04.2023 - 18:38

[@andreubarnils](https://twitter.com/andreubarnils)

Jordi Mas, fundador de Softcatalà, en una imatge d'arxiu (fotografia: Albert Salamé).

[vint-i-quatre]

Parlem d'escriure en català

@parlemdescriure 10,3 k subscriptors 144 vídeos

Parlem d'escriure en la nostra llengua. En aquest canal trobaràs consells i ... >

Núria Masdeu

<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=D6CtL10nIoc>

Núria Masdeu, traductora i lingüista, en la portada del tutorial de Softcatalà al seu canal de YouTube.

ES DICCIONARIS SÓN PLENS DE PARAULES GRATIS I CERTES

JOAN-LLUÍS LLUÍS

Perpinyà, 1963

A man with dark hair and a beard, wearing a dark suit jacket over a patterned shirt, sits in a green upholstered armchair. He is holding a colorful book titled 'PATUFET' in front of him. The room is dimly lit and filled with various objects, including a television set to the left, a red electric guitar leaning against a desk to the right, and several books and papers scattered on the floor. The background shows shelves with more books and equipment.

«Amb el pa i l'aigua, la cultura és la cosa més important que hi ha pels humans.»

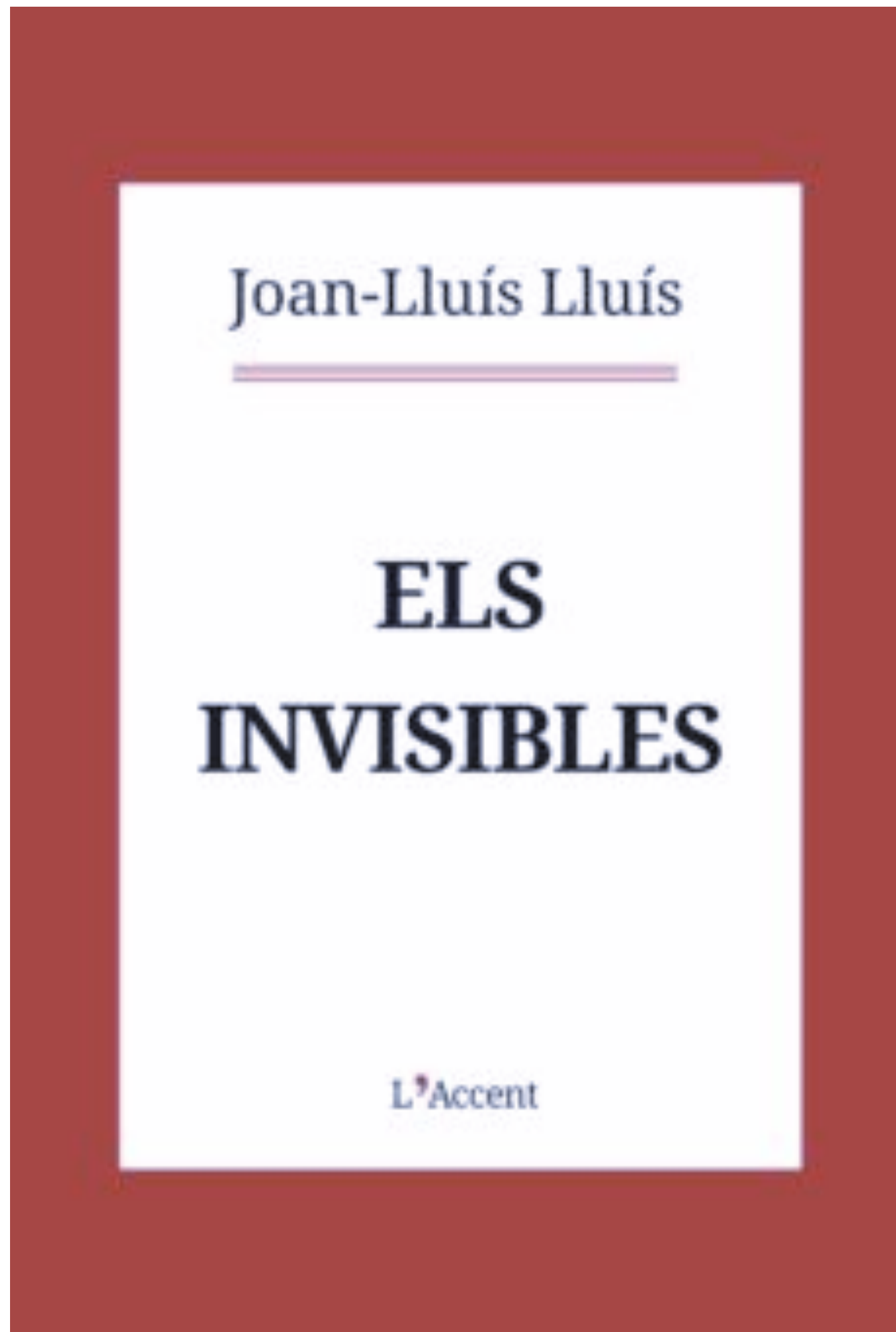
ENTENDRE EL QUE S'ESCOLTA

- A. Quina particularitat sociolingüística hi ha rere el nom de l'autor?
- B. Com definiríeu la cultura catalana segons el que heu après anteriorment?
- C. Sabeu identificar què s'ha dit en una altra llengua al vídeo? Què significa?
- D. Per què creieu que pregunta si els escriptors fan la fotosíntesi?
- E. Quina rellevància té Montserrat per a alguns catalans?

ALGUNES CLARIANES

■ EN CATALÀ L'INDÉPENDANT - DIMANCHE 31 JANVIER 2021 **Llegiu els invisibles**

En Joan-Lluís Lluís no és un autor que es deixi apropar personalment en els seus escrits, més aviat jugarà a amagar la seua personalitat darrere personatges polimorfes o de llocs recreats. Sempre s'esguilla i se l'ha de cercar entre el teclat de l'escriptor i el teló de fons del que conta. Potser per primera vegada en 'Els invisibles' (L'Avenç, 2020) s'explica ell. I ho fa com cal, amb jus-

tesa i sobrietat, sense ocultar veritats un xic difícils de confessar a un pensador com ell, sense que, narrador esdevingut protagonista, es vulgui tornar heroi, seguint el seu estil poc amarat de faramalles. Lluís explica, en 123 pàgines, el que bastant de gent del nostre petit món nord-català ha viscut i ha sentit sense però explicar-ho. Narra com un fill del Voló nat el 1960, que ha-

via de ser un "petit provincial" francès va esdevenir català, seguint un camí diferent al que havia marcat la història. Perquè normalment aquí, entre Albera i Corberes, de catalans catalanoparlants, que se'n sentin, gairebé no se'n podia "fabricar" més. Doncs sí. La fi de la Història és una bajanada, el que havia de passar no va passar, tot remena, res no acaba mai. Lluís, com altres abans,

desfà nítidament el fil d'una vida de jove amb tocs i retocs senzills que li van fer entendre que els camins traçats se'ls podia canviar, com una transgressió ben muntada, per fer i ser amb més llibertat. Llegiu 'Els invisibles'.

Joan Peytaví Deixona

► Crònica coordinada per l'APLEC, Associació per a l'ensenyament del català (apleccatalunya@hotmail.com)

Fitxa 7257/1

Darrera versió: 04.03.2013

Títol

- Com es diu *vivir del cuento* en català? • Fraseologia i refranys

Resposta

- viure amb l'esquena dreta, viure a les costelles d'algú, viure com un burgès, fer vida de burgès, penjar-se a l'esquena d'algú, menjar el pa de l'ase
- L'expressió castellana *vivir del cuento* significa 'viure sense treballar'. En català, es pot expressar amb una de les formes següents: *viure amb l'esquena dreta*, *viure a les costelles d'algú*, *viure com un burgès*, *fer vida de burgès*, *penjar-se a l'esquena d'algú*, *menjar el pa de l'ase*.

EL JOC DEL DICCIONARI

No conec cap terreny de joc més apassionant que un diccionari. Cap selva, cap desert, cap oceà, cap muntanya, cap riu no pot competir amb un diccionari pel que fa a la infinitat de camins que hi comencen, s'hi creuen, s'hi descreuen però mai hi moren. El món sencer, i una mica més, roman en un diccionari. Per exemple, en el *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans. Aquí teniu definicions i paraules possibles a les quals aquestes definicions poden correspondre. Quina és, en cada cas, la bona paraula?

- A quin camp semàntic pertanyen les paraules destacades?
- Resol els enigmes plantejats amb les següents definicions.

“Confiança d'aconseguir una cosa, que una cosa que desitgem ha de realitzar-se.”

A. Optimisme B. Esperança C. Somiatruitisme D. Credulitat

“Torbament de l'ànim, especialment sobtós i fort, en presència d'un perill real o imaginari.”

A. Por B. Covardia C. Dubte D. Indecisió

“Camí que se segueix, manera ordenada de procedir, per arribar a un fi.”

A. Mètode B. Rumb C. Ordre D. Sistema

ARA FA...

40 ANYS

L'any 83 s'aprova la Llei de normalització lingüística que regulava la difusió de la llengua i la cultura catalana a través dels mitjans de comunicació públics, ràdio i televisió. Uns mesos després comencen les emissions experimentals del primer canal de televisió íntegrament en català. Un grup de professionals comencen a dissenyar un nou mitjà de comunicació on tot estava per fer, fins i tot, els criteris lingüístics. En aquella època, per primera vegada, els actors americans parlarien en català i veuríem partits del Barça retransmesos en la nostra llengua. Professionals de la ràdio i la televisió, lingüistes i traductors ens explicaran quins eren els reptes i com van trobar les coordenades d'una llengua que respectés els criteris lingüístics i fos propera a l'espectador.

DIGUI, DIGUI...

- Què et sembla el format del programa? N'has vist mai cap de semblant en una altra llengua?
- Coneixies l'expressió que dona nom al programa? En saps algun equivalent?
- De quin verb diries que ve? Com apareix conjugat?

[trenta-u] www.rtve.es/play/videos/ho-has-vist/ho-has-vist-digui-digui/5368574/

www.arabalears.cat/misc/senyor-bonastre-surt-llibre-quarantena-coronavirus-andujar_1_3175286.html